

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v registrovej veci obchodnej spoločnosti **G.**, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Prešov vo vložke Sro X., zastúpenej C., o mimoriadnom dovolaní Generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu v Prešove č. k. 1Exre/84/2013-31 zo dňa 12. septembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o mimoriadnom dovolaní **z a s t a v u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania o mimoriadnom dovolaní.

O d ô v o d n e n i e :

Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podal proti uzneseniu Okresného súdu v Prešove č. k. 1Exre/84/2013-31 zo dňa 12. septembra 2013 mimoriadne dovolanie podľa § 243e ods. 1 O. s. p. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie napadnuté mimoriadnym dovolaním zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Prešov na ďalšie konanie. Zároveň navrhol odklad vykonateľnosti mimoriadnym dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 243ha ods. 1 O. s. p.

V odôvodnení mimoriadneho dovolania uviedol, že Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky bol doručený podnet I. a R., ako osôb dotknutých napadnutým rozhodnutím, zastúpených advokátskou kanceláriou C. na podanie mimoriadneho dovolania proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 1Exre/84/2013-31 z dôvodu uvedeného v ustanovení § 237 písm. f / O. s. p.

Uznesením Okresného súdu Prešov z 12. septembra 2013 č. k. 1Exre/84/2013-31 po jeho právoplatnosti bola povolená zmena zápisu, na základe ktorej sa vymazáva doterajšie sídlo spoločnosti, konatelia, spoločníci a zapisuje sa nové sídlo, konatelia a spoločník.

Predmetné rozhodnutie súd doručoval M. ako splnomocnenému zástupcovi spoločnosti G., splnomocnenému zástupcovi navrhovateľa I. a spoločnosti G.

Týmto rozhodnutím bol podľa názoru generálneho prokurátora porušený zákon, pretože konajúci súd sa dôsledne neriadil ustanoveniami § 1, § 2, § 3, § 94 ods. 1, § 120 ods. 2, 200a ods. 2, ods. 3 a ods. 5 O. s. p. a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Ďalej uviedol, že registrový súd po oboznámení sa s obsahom spisu a jeho príloh rozhodol v zmysle § 200a O. s. p. uznesením z 11. septembra 2013 tak, že začal konanie o zosúladenie skutočného stavu so stavom zapísaným v obchodnom registri.

Pre vymedzenie okruhu účastníkov konania treba vychádzať z ustanovenia § 90 a § 94 ods. 1 O. s. p. Konanie, ktorým sa má dosiahnuť zhoda medzi zápisom obsiahnutým v obchodnom registri a skutočným stavom má povahu súdneho nesporného konania a možno ho začať aj bez návrhu (§ 200a ods. 2, 3 O. s. p.). Konajúci súd tým, že vydal uznesenie o začatí konania nepovažoval navrhovateľa za osobu oprávnenú na podanie takého návrhu a konal podľa ustanovenia § 200a ods. 3 O. s. p.

Ustanovenie § 94 ods. 1 O. s. p. považuje za účastníkov konania aj osoby o právach alebo povinnostiach, ktorých sa má konať a rozhodnúť. Účastníkom podľa tohto ustanovenia môže byť aj osoba, ktorej práva a povinnosti nie sú riešené priamo výrokom rozhodnutia súdu, ale rozhodnutie má na ne priamy vplyv. Každý o koho právach a povinnostiach sa

v súdnom konaní rozhoduje, má právo na spravodlivý súdny proces. Pod tým je treba rozumieť okrem iného právo zúčastniť sa konania a v rámci neho uplatňovať procesné práva.

Konanie vo veciach obchodného registra, t. j. konanie, ktorým sa má dosiahnuť zhoda medzi skutočným právnym stavom a zápisom v obchodnom registri môže teda súd začať aj bez návrhu, preto v danom konaní sú účastníkmi i osoby, o ktorých právach a povinnostiach sa má konať. Na základe napádaného rozhodnutia po jeho právoplatnosti má dôjsť k výmazu štatutárneho orgánu, a to konateľov R. a I. a spoločníkov A., I. a spoločnosti C.

V prípade nahradenia vymazaných osôb z obchodného registra inými osobami, novozapísané osoby nadobúdajú všetky práva a povinnosti, ktoré zákon spája s výkonom jednotlivých funkcií spoločnosti s ručením obmedzeným. Výmazom osoby konateľa a spoločníkov, títo strácajú reálnu možnosť riadiť spoločnosť, prípadne podieľať sa na zisku spoločnosti. Nakoľko uskutočnenie zmeny zápisov je vážnym zásahom do oprávnených záujmov dotknutých osôb, nemožnosť podať opravný prostriedok proti vykonaným zmenám je znemožnením eventuálnej obrany týchto osôb voči rozhodnutiu súdu, a teda odňatím možnosti dotknutých osôb konať pred súdom (rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Obdo/18/2010).

Spoločníci a konatelia sú v časti svojich zápisov účastníkmi konania o dosiahnutie zhody a konajúci súd na základe nesprávneho právneho posúdenia veci odňal spoločníkom a konateľom možnosť konať pred súdom. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho sudu SR sp. zn. 4Obdo/5/2007.

Odňatím možnosti konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O. s. p. sa rozumie taký postup sudu, ktorým účastníkovi odňal možnosť realizovať tie procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práva a právom chránených záujmov a ktoré mu boli postupom sudu znemožnené.

Prvostupňový súd tým, že nekonal aj so štatutárnym orgánom a spoločníkmi, ktorí mali byť na základe jeho rozhodnutia vymazaní z obchodného registra a rozhodnutie im nedoručoval, odňal im možnosť konať pred súdom, čím je daný dovolací dôvod podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Odklad vykonateľnosti rozhodnutia odôvodnil tým, že v prípade, ak na základe napádaného rozhodnutia bude vykonaný zápis v obchodnom registri je vysoká pravdepodobnosť, že noví konatelia budú realizovať úkony smerujúce k tomu, aby nehnuteľnosti zapísané v konkurznej podstate úpadcu G. neboli z nej vylúčené, a to späťvzatím excíznej žaloby vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 25Cbi/3/2013 a následne dôjde k speňažovaniu majetku, ktorý je predmetom konania v rámci konkurzného konania. Až na základe právoplatného rozhodnutia súdu o vylúčení veci z konkurznej podstaty bude možná realizácia vlastníckého práva k predmetným nehnuteľnostiam spoločnosťou G., ktorej toto právo svedčí na základe rozhodnutia katastrálneho orgánu.

Na základe vyššie uvedených skutočností mal za to, že sú splnené podmienky na podanie mimoriadneho dovolania podľa § 243e ods. 1 O. s. p. v spojení s ustanovením § 243f ods. 1 písm. a/ O. s. p. s poukazom na ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p.

Spoločnosť C. vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu zastávala názor, že účastníkom konania podľa ustanovenia § 200a a 220a O. s. p. je výlučne zapísaná osoba. Navrhla mimoriadne dovolanie zamietnuť.

K mimoriadnemu dovolaniu sa vyjadrila aj spoločnosť C., A. a I., ktorí súhlasili so stanoviskom generálneho prokurátora.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O. s. p.) po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané včas na to oprávnenou osobou (§ 243e ods. 1 a § 243g O. s. p.) pred tým, než by pristúpil k preskúmaniu mimoriadnym dovolaním napadnutého uznesenia zisťoval, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať. Dospel pritom k záveru, že jednu z takýchto podmienok v prejednávanej veci nemožno považovať za splnenú.

Podľa § 243e ods. 1 O. s. p., ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že **právoplatným rozhodnutím súdu** bol porušený zákon (§ 243f) a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto

ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie.

Z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/2/2015 zo dňa 29. júna 2015 dovolací súd zistil, že uvedený súd, ako súd konajúci o dovolaní, zrušil uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 09. októbra 2014 č. k. 4Cob/76/2013-127 a uznesenie Okresného súdu v Prešove zo dňa 12. septembra 2013 č. k. 1Exre/84/2013-31 a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podľa § 243i ods. 2 O. s. p. v konaní o mimoriadnom dovolaní platia primerane ustanovenia o konaní na dovolacom súde (§ 242 až 243d), ak tento zákon neustanovuje niečo iné.

Podľa § 243c O. s. p. pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia.

V zmysle § 103 O. s. p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania), aby súdne konanie mohlo prebehnúť a súd mohol vydať rozhodnutie. Medzi základné procesné podmienky (okrem iných), ktoré má súd povinnosť skúmať aj bez návrhu v konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora je právoplatné rozhodnutie súdu.

Ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 104 ods. 1 veta prvá O. s. p.).

V prejednávanej veci na základe opravného prostriedku, dovolania, bolo po začatí konania o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora ním napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušené. So zreteľom na túto skutočnosť nie je daný predmet preskúmania – právoplatné rozhodnutie, preto dovolací súd dospel k záveru, že prichádza do úvahy iba rozhodnutie o zastavení dovolacieho konania. Neexistencia preskúmaného rozhodnutia je totiž neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora podľa § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243c O. s. p., § 103 O. s. p. a § 104 ods. 1 O. s. p. zastavil.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., § 224 ods. 1 O. s. p. a § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 29. júna 2015

JUDr. Beáta Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Bc. Ingrid Habánová